

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И
ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
МАК-ДИ ДОО КРАЉЕВО, ЗА 2023. ГОДИНУ**

**Број: 400-32/2024-06/12
Београд, 21. август 2024. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ.....	3
1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, за 2023. годину.....	3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, за 2023. годину.....	6
ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....	8
ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ МАК-ДИ ДОО, КРАЉЕВО, ЗА 2023. ГОДИНУ	14
ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ МАК-ДИ ДОО, КРАЉЕВО, ЗА 2023. ГОДИНУ	47

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, за 2023. годину

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, за 2023. годину, који обухватају: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха и 3) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, на дан 31. децембар 2023. године, као и резултата његовог пословања, за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Друштво у 2023. години и ранијим годинама није вршило проверу корисног века постројења и опреме и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено није у складу са чланом 19 став 7 и 8 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, којим је прописано да се износ који се амортизује алоцира на систематској основи у току корисног века средства и да се корисни век средства проверава на крају сваке финансијске године.

Последица наведене неправилности је исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног дела употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Набавна вредност опреме која нема садашњу вредност износи 11.200 хиљада динара што чини 50% укупне набавне вредности постројења и опреме, због чега изражавамо резерву на исказано стање постројења и опреме књиговодствене вредности од 8.071 хиљаде динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге

¹Службени гласник РС, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/08 и други

²Службени гласник РС, број 9/09

запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне откривене неправилности, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

21. август 2024. године

2. Извештај о ревизији правилности пословања Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, за 2023. годину

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, (у даљем тексту: Друштво) за 2023. годину, извршили смо ревизију правилности пословања из области расподеле и уплате добити у буџет оснивача, зарада, накнада зарада и других примања запослених и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима, примањима и расходима и издацима Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, из области расподеле и уплате добити у буџет оснивача, зарада, накнада зарада и других примања запослених и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, извршене су у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Друштво нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2021. годину, нити је уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по завршном рачуну за 2021. годину, који износи 116 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз извештаја о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили

ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расподелом и уплатом добити у буџет оснивача, зарадама, накнадама зарада и другим примањима запослених и усклађеношћу пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

21. август 2024. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја	10
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	10
3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања	11
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања.....	11
5. Захтев за доставу одазивног извештаја.....	12

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1³

У поступку ревизије нису утврђене неправилности првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2⁴

1) Као што је наведено под тачком 3.2.1.3. Напомена уз Извештај, Друштво у 2023 години и ранијим годинама није вршило проверу корисног века постројења и опреме и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено није у складу са чланом 19 став 7 и 8 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, којим је прописано да се износ који се амортизује алоцира на систематској основи у току корисног века средства и да се корисни век средства проверава на крају сваке финансијске године.

Последица наведене неправилности је исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног дела употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Набавна вредност опреме која нема садашњу вредност износи 11.200 хиљада динара што чини 50% укупне набавне вредности постројења и опреме, због чега изражавамо резерву на исказано стање постројења и опреме књиговодствене вредности од 8.071 хиљаде динара.

ПРИОРИТЕТ 3⁵

У поступку ревизије нису утврђене неправилности трећег приоритета.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2

1) Препоручујемо Друштву да, у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица и усвојеним рачуноводственим политикама на крају сваког извештајног периода, врши проверу корисног века употребе средстава и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, изврши промене корисног века употребе у складу са усвојеним рачуноводственим политикама. (Напомена број: 3.2.1.3. – Препорука број 3)

³ПРИОРИТЕТ 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.

⁴ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја а не дуже од годину дана.

⁵ПРИОРИТЕТ 3 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Као што је наведено под тачком 3.2.1.8. Напомена уз Извештај, Друштво нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2021. годину, нити је уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по завршном рачуну за 2021. годину, који износи 116 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину.

ПРИОРИТЕТ 2

У поступку ревизије нису утврђене неправилности другог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 3

2) Као што је наведено под тачком 3.1.1. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору јер није донело стратегију управљања ризиком и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 7 став 2 и чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

3) Као што је наведено под тачком 3.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручујемо Друштву да расподелу остварене добити по завршном рачуну за одређену годину врши у складу са одредбама Закона о буџету Републике Србије којим се уређује питање добити остварене у тој години. (Напомена број: 3.2.1.8. – Препорука број 4)

ПРИОРИТЕТ 2

У поступку ревизије нису дате препоруке другог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 3

2) Препоручујемо Друштву да успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, с акцентом на следећим мерама:

– Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени) и

– Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво. (Напомена број 3.1.1. – Препорука број 1).

3) Препоручујемо Друштву да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена број 3.1.2. – Препорука број 2).

5. Захтев за доставу одазивног извештаја

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, дужно је да на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) Навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) Кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) Приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, мора у одазивном извештају исказати да је предузело мере исправљања по основу откривених неправилности, које су наведене у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2023. годину, који садржи и препоруке за њихово отклањање, осим оних које су отклоњене у току обављања ревизије и садржане у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања дужно је да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

- За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево обавезано је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
- За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ
ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ МАК-ДИ ДОО КРАЉЕВО, ЗА 2023. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј:

1. Основни подаци о субјекту ревизије	16
2. Критеријуми за ревизију правилности пословања.....	16
3. Налази у поступку ревизије.....	17
3.1. Интерна финансијска контрола.....	17
3.2. Финансијски извештаји.....	24
3.2.1. Биланс стања	25
3.2.2. Биланс успеха	40
3.2.3. Напомене уз финансијске извештаје	45
3.3. Потенцијалне обавезе.....	46
3.4. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора.....	46

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево (у даљем тексту: Друштво) основано је 11. фебруара 1991. године од стране Удружења дистрофичара региона Краљево и регистровано код Привредног суда у Краљеву под бројем ФИ 53/91 као Друштво с ограниченом одговорношћу са п. о. за професионалну рехабилитацију и запошљавање дистрофичара и осталих телесних инвалида.

По преносу оснивачких права са оснивача на Предузеће Одлуком број 4/99 од 1. септембра 1999. године Предузеће је пререгистровано у Друштвено предузеће за запошљавање инвалида. Наведена промена регистрована је код Привредног суда у Краљеву решењем бројем ФИ 1084/99 од 24. септембра 1999. године.

Друштво је уписано у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре под бројем БД 34474/2005 од 20. јуна 2005. године као Друштвено предузеће за радно оспособљавање и запошљавање инвалида МАК-ДИ са седиштем у Краљеву, улица Омладинска број 55, са претежном делатношћу 85322 – остали социјални рад у установама без смештаја.

На основу закључка Владе Републике Србије број 05 46-4000/2009 од 2. јула 2009. године утврђен је удео државног капитала од 100% у Друштву. Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Друштво закључили су Споразум о уделу државне својине у средствима која користи Друштво број 46-142/2008 од 22. јула 2009. године којим је Република Србија преузела оснивачка и управљачка права сразмерно уделу капитала.

Промена правне форме из друштвеног предузећа у друштво са ограниченом одговорношћу извршена је 2010. године када је регистрован удео државне својине у средствима која користи Предузеће у износу од 100% којим је Република Србија преузела оснивачка и управљачка права сразмерно уделу капитала.

Основна делатност Друштва је остала непоменута социјална заштита без смештаја, али осим основне делатности Друштво обавља у складу са Оснивачким актом и послове услуга штампања, дигиталне и сито штампе и остало.

Седиште Друштва: Краљево, улица Обилићева број 13, локал 2.

Матични број: 07616007.

ПИБ: 100239880.

Друштво је 31. децембра 2023. године имало 17 запослених радника и 31. децембра 2022. године 18 запослена, на основу кадровске евиденције.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из области:

- Зарада, накнада зарада и других примања запослених;
- Расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије за 2021. и 2022. годину;
- Усклађеност пословања са интерним актима Друштва.

У ревизији правилности пословања, као извори критеријума коришћени су:

- Закон о раду⁶;
- Закона о буџету Републике Србије за 2023.⁷ и 2024 годину⁸.
- Интерна акта субјекта ревизије.

3. Налази у поступку ревизије

3.1. Интерна финансијска контрола

Интерна финансијска контрола представља скуп политика и процедура које руководство успоставља у циљу економичног, ефикасног и ефективног испуњавања циљева субјекта ревизије, поштовања спољашњих правила и политика управљања, заштите имовине и података, спречавања и препознавања превара и грешака, очувања квалитета рачуноводствених евиденција и правовременог пружања поузданих финансијских и управљачких информација. Интерна контрола у јавном сектору код корисника јавних средстава обухвата:

- 1) Финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) Интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) Хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

3.1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола се организују као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- Пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- Потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- Добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола садрже пет међусобно повезаних компоненти:

- Контролно окружење;
- Управљање ризицима;
- Контролне активности;
- Информисање и комуникације;
- Праћење и процена система.

⁶ Службени гласник РС, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење

⁷ Службени гласник РС, бр. 138 од 12. децембра 2022. године и 75 од 6. септембра 2023. године

⁸ Службени гласник РС, бр. 92/2023

Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Контролно окружење одражава став и свест о интерној контроли у оквиру Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције, надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва одговорно је за успостављање организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у обезбеђивању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени, а обухвата све организационе јединице, процесе, активности, програме и пројекте у оквиру корисника јавних средстава.

Оснивач Друштва је Република Србија за коју по основу законског овлашћења основачка права врши Влада Републике Србије, Београд, улица Немањина број 11.

Управљање Друштвом је једнодомно.

Органи Друштва су Скупштина и директор. Овлашћења Скупштине Друштва врши Оснивач, преко овлашћених представника, с тим да број овлашћених представника Оснивача не може бити мањи од три. Оснивачи Друштва овлашћења оснивача у Скупштини Друштва остварују преко овлашћених представника.

Функцију директора Друштва током 2023. године обављало је једно лице које је именовано Одлуком Скупштине Друштва број 191 од 1. јуна 2019. године.

Контролно окружење обухвата следеће принципе:

- 1) Посвећеност интегритету и етичким вредностима руководства и запослених;
- 2) Вршење надзора над развојем и учинком интерне контроле од стране управљачке структуре;
- 3) Успостављање структура и линија извештавања, као и система надлежности и одговорности у остваривању циљева од стране руководства;
- 4) Посвећеност привлачењу, развоју и задржавању стручних појединаца, у складу са циљевима корисника јавних средстава;
- 5) Одговорност запослених за реализацију својих задужења у погледу интерне контроле ради остваривања циљева корисника јавних средстава.

Основни циљеви и визија Друштва јесу да кроз стални квалитативни развој и напредак дође до стадијума када ће предузеће постати Регионални центар у коме би се вршиле сталне обуке особа са инвалидитетом прилагођене њиховим могућностима, чиме би се постигло професионално оспособљавање већег броја особа са инвалидитетом и њихово оспособљавање за самостални живот.

Мисија Друштва је професионална рехабилитација, запошљавање особа са инвалидитетом и њихова инклузија у све сфере друштва. Руководство Друштва препознало је

потребе за предузимањем активности на обради постојећег и новог тржишта у циљу обезбеђења веће упошљености производних капацитета.

Друштво је организовано у оквиру три службе, и то: Административно-финансијска служба, Производна служба и Служба лица за радно оспособљавање и професионалну рехабилитацију.

Послови који се обављају код послодавца систематизују се према врсти, сложености, одговорности и другим условима потребним за њихово обављање у оквиру организационих делова и група послова утврђених Правилником.

Управљање ризицима

Руководилац корисника јавних средстава је одговоран за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, који обухвата и управљање ризицима (члановима 11 и 14 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁹).

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имиџа, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност Друштва, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату зарада. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењује и њима управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени. Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати негативан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава, са задатком да пружи разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени. Према члану 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ради вршења ових активности руководилац корисника јавних средстава усваја Стратегију управљања ризицима, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени. Управљање ризицима обухвата следеће принципе:

- 1) Утврђивање циљева које врши корисник јавних средстава на начин који је довољно јасан да би се омогућила идентификација и процена ризика који се односе на те циљеве;
- 2) Анализу ризика у оквиру корисника јавних средстава као основ за одлучивање о начину управљања ризицима;
- 3) Процену ризика од могућности преваре;
- 4) Идентификовање и анализу промена у оквиру корисника јавних средстава које би могле значајније утицати на систем интерне контроле.

Према Смерницама за управљање ризицима Министарства финансија, наводи се да су могући алати за идентификовање и сагледавање ризика на нивоу Друштва – успостављање Регистра ризика, анализе ризика и оцене ризика, те процене финансијских последица активације тих ризика. Такође, потребно је да се врши ажурирање регистра ризика са одређеном учесталашћу. Свака организација мора да припреми сопствену Стратегију

⁹ „Службени гласник РС“, број 89/2019

управљања ризицима, која ће утврдити оквир за идентификовање ризика, њихову процену, решавање, извештавање и праћење. Сврха управљања ризицима је да пружи разумно уверавање да ће организација остварити своје циљеве. Стратегија управљања ризицима мора бити усвојена на одговарајућем нивоу руковођења, односно од стране надлежног органа. Регистар ризика је документ који пружа организацији кључне информације о ризицима и лицима одговорним за управљање ризицима. Ризици који утичу на остваривање циљева организације морају бити идентификовани и повезани са кључним пословним процесима. Морају се проценити могућности реализовања свих ризика и њихове последице. Један од кључних задатака руководиоца јесте управљање ризицима, тако да – како стратешки, тако и оперативни ризици, треба да буду редовна тема разматрања на састанцима руководства.

У поступку ревизије је утврђено да Друштво током 2023. године није донело Стратегију управљања ризицима, као ни Регистар ризика.

Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле на начин прописан Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер до краја 2023. године није усвојило стратегију управљања ризицима која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у смислу члана 6 став 2 овог правилника и није донело писане политике и процедуре које треба да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева Друштва ограничени на прихватљив ниво у смислу члана 7 став 1 наведеног Правилника.

Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог финансијског плана и планираних активности, задатака и програма.

Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака који обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације – с циљем да се утврде и елиминирају њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Контролне активности обухватају следеће принципе:

- 1) Одабир и развој контролних активности за свођење ризика на прихватљив ниво;
- 2) Одабир и развој општих контролних активности информационих технологија у пословним информационим системима да би се подстакло остваривање циљева;
- 3) Спровођење контролних активности кроз политике у којима су дефинисана очекивања, као и кроз процедуре у којима се те политике реализују.

Контролне активности морају бити одговарајуће, а трошкови за њихово увођење не смеју превазићи очекивану корист од њиховог увођења. Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Систем интерне контроле у Друштву у 2023. години уређен је интерним општим и појединачним актима који се односе на пословање Друштва, а које су донели Скупштина Друштва и директор Друштва, међу којима су: Правилник о раду број 149 од 21. маја 2011. године са изменама, Правилник о организацији рада и систематизацији послова број 152 од 21. маја 2011. године са изменама и допунама, Правилник о рачуноводству за мало и микро правна лица број 321/3 од 1. јуна 2023. године, Правилник о рачуноводственим политикама од 1. јуна 2023. године и друго.

У поступку ревизије утврђено је да Друштво не поседује писане политике, процедуре и друга акта којима се уређују сви пословни процеси у Друштву.

Такође, у поступку ревизије утврђено је да не постоји Листа свих пословних процеса у Друштву нити постоји Мапа пословних процеса или слично, како би се са сваком потребном променом пословног процеса иста могла системски одржавати, односно ажурирати, сагласно прописима којима се уређује буџетски систем код корисника јавних средстава.

Према препорученом приручнику Министарства финансија, представљени су неки алати помоћу којих се може одржавати и редовно ажурирати систем финансијског управљања и контроле, тако су дате смернице корисницима јавних средстава за његово успостављање, одржавање и ажурирање. У вези са тим, препоручује се израда Листе пословних процеса као и израда Мапе пословних процеса која обухвата шири дијапазон информација и, поред назива пословног процеса и активности, који су већ описани у Листи пословних процеса, дефинисање циља пословног процеса, резултата, ризика, процедура и веза са другим пословним процесима. Израдом мапе се добија свеобухватан опис организације и њеног делокруга, а уочавају се и међусобна повезаност пословних процеса, евентуални недостаци свих описаних пословних процеса и њихова могућа унапређења у циљу побољшања рада целокупне организације.

У поступку ревизије утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле који утичу на поузданост финансијског извештавања јер Друштво није: уредило благајничко, као ни магацинско пословање и није утврдило нормативе за утрошак материјала за готове производе и друго.

Информисање и комуникација

За успешно финансијско управљање и контролу значајно је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информације и комуникација обухватају следеће принципе:

- 1) Прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 2) Интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу, које су неопходне да би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 3) Комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви

предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило неопходан је информациони систем који обухвата опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Информатичка инфраструктура Друштва обухвата мрежну инфраструктуру, деск-топ рачунаре, штампаче, скенере, фото-копир апарате и друго. Приступ материјалним, финансијским и другим ресурсима је обезбеђен овлашћеним особама, системом лозинки.

Друштво је у ревидираном, као и у ранијем периоду, за вођење пословних књига користило књиговодствени програм – Ansoft Backoffice који садржи интегрисани пакет финансијског и материјалног књиговодства, а обрачун зарада и помоћну евиденцију основних средстава Друштво је користило пакет програмски пакет – Remigo.

Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Откривена неправилност: Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору јер није донело стратегију управљања ризиком и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 7 став 2 и чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Неусвајањем стратегије управљања ризицима, повећава се вероватноћа да се ризицима не управља на ефикасан начин и да се планирани циљеви и задаци Друштва неће у потпуности реализовати.

Препорука број 1: Препоручујемо Друштву да успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, с акцентом на следећим мерама:

– Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени) и

– Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво.

3.1.2. Интерна ревизија

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописани су модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Корисници јавних средстава треба да успоставе интерну ревизију у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему¹⁰. Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹¹ прописани су модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава: 1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава; 2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија; 3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија. Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1 овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава.

Друштво је корисник јавних средстава у смислу члана 2 став 1 тачка 5) Закона о буџетском систему.

Према члану 82 Закона о буџетском систему корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију. За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководиоца корисника јавних средстава.

Интерна ревизија је организационо независна од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног процеса, односно организационог дела Друштва, а у свом раду је непосредно одговорна руководиоцу корисника јавних средстава.

Функционална независност интерне ревизије се обезбеђује самосталним одлучивањем о: подручју ревизије на основу процене ризика, начину обављања ревизије и извештавању о обављеној ревизији.

Интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом, као и уверавање о томе да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације.

Интерна ревизија пружа саветодавне услуге које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Интерну ревизију обављају интерни ревизори, који у вршењу функције, примењују међународне стандарде интерне ревизије, етички кодекс интерне ревизије и принципе објективности, компетентности и интегритета.

Руководилац корисника јавних средстава до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о функционисању система интерне ревизије.

¹⁰ Службени гласник РС, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011 ... 118/2021, 138/2022 и 118/2021 - др. закон)

¹¹ Службени гласник РС, бр. 99/2011 и 106/2013

Откривена неправилност: Друштво није успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независног и објективног уверавања да интерне контроле постоје и да доприносе умањењу ризика у односу на које су постављене, да су управљачки процеси ефективни и ефикасни и да се задаци и циљеви Друштва остварују на планирани начин.

Препорука број 2: Препоручујемо Друштву да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3.2. Финансијски извештаји

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, Друштво врши у складу са Законом о рачуноводству¹², Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица¹³, Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹⁴, Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.¹⁵

У складу са чланом 7 Законом о рачуноводству, Друштво је за 2023. годину разврстано као микро правно лице.

Приложени финансијски извештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике. Редован годишњи финансијски извештај микро правних лица, према прописима о рачуноводству Републике Србије, чине Биланс стања, Биланс успеха, Статистички извештај и Напомене уз финансијске извештаје.

Приликом састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Друштво је применило рачуноводствене политике дефинисане Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 60 од 23. фебруара 2015. године са изменама и допунама.

Основне рачуноводствене политике наведене су у Напомени 1.1.3.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД).

Финансијски извештаји Друштва састављени су у складу са начелом историјског трошка, као и начелом наставка пословања, према којем се претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2022. годину који нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

¹² Службени гласник РС, број 73/19

¹³ Службени гласник РС, бр. 118/2013

¹⁴ Службени гласник РС, број 137/14

¹⁵ Службени гласник РС, бр. 95/14 и 144/14

Финансијски извештаји за 2023. годину усвојени су од стране Скупштине Друштва Одлуком број 65 од 29. фебруара 2024. године.

Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Друштва у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији.

Друштво је у поступку ревизије презентовало Правилник о рачуноводственим политикама од 23. јануара 2014. године, којим је утврђено да је избор рачуноводствених политика извршен уз поштовање општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица (у даљем тексту: Правилник за микро и друга правна лица).

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика Друштва.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема која испуњава услове за признавање као средство, почетно се мери по набавној вредности, односно цени коштања, а након почетног признавања се мери по набавној вредности, односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и за евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења, на начин прописан у члану 14 Правилника за микро и друга правна лица.

У набавну вредност некретнина, постројења и опреме укључују се сви трошкови набавке увећани за зависне трошкове набавке.

Сопствене услуге код набавке некретнина, постројења и опреме признају се у набавну вредност највише по тржишној цени (на пример: трошкови превоза опреме и слично), док се неуобичајено високи трошкови исказују на терет расхода периода у коме су настали.

Да би средство било признато као стално средство и подлегало обрачуна амортизације, треба да испуњава два услова:

- 1) да је његов корисни век трајања дужи од годину дана,
- 2) да је његова набавна вредност/цена коштања (која може поуздано да се измери) у моменту стицања/изградње, већа од 60 хиљада динара.

Уколико један материјално значајан део некретнина, постројења и опреме има исти корисни век и метод амортизације као и други материјално значајан део тог средства приликом утврђивања трошкова амортизације, такви делови се групишу. У противном, сваки део средства се амортизује засебно.

У зависности од датих околности, накнадни издаци који испуњавају критеријуме да буду признати као средство исказују се као засебно средство које се амортизује одвојено од остатка постојећег средства у вези са којим је извршен накнадни издатак, уколико је: вредност накнадног издатка значајна у односу на постојеће средство, а што се процењује у моменту настанка издатка уз уважавање свих релевантних околности и када је процењени корисни век трајања улагања битно различит од остатка средства.

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се путем пропорционалног метода, и то применом стопе утврђене на основу процењеног века коришћења на основицу коју чини набавна вредност/цена коштања умањена за резидуалну вредност.

Обрачун амортизације престаје када средство престаје да се признаје, односно када је већ у потпуности отписано, расходовано или на било који начин отуђено.

Ако је преостала вредност безначајна или ако су корисни и физички век трајања средства блиски, па су очекивања да се на крају корисног века средство евентуално продаје само као отпад, не утврђује се преостала вредност.

За потребе обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме у следећој табели дати су корисни век трајања и стопа амортизација у зависности од врсте некретнина, постројења и опреме.

Назив	Корисни век (у годинама)	Стопа амортизације
Грађевински објекти високоградње и нискоградње, армирано-бетонске конструкције	50	2,5%
Опрема (производна и преносна имовина)	10	10%
Погонски и пословни инвентар	10	10%
Канцеларијска опрема	5	20%
Рачунарска опрема	4	25%
Вентилациони систем	25	4%
Остала нематеријална опрема	10	10%

Преиспитивање усвојеног метода амортизације, преостале (резидуалне) вредности као и корисног века трајања врши се на крају обрачунског периода (пословне године) уколико постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на претходни период.

Некретнина, постројења и опрема за која се утврди да постоји план отуђења пре краја њиховог корисног века трајања представља назнаку умањења вредности која узрокује израчунавање надокнадиве вредности средства за сврхе одређивања да ли је средству умањена вредност.

Средства алата и ситног инвентара, за које овим правилником није прописана стопа амортизације, исказују се као опрема на посебном аналитичком рачуну. Ако је њихова појединачна набавна вредност мања од 60 хиљада динара, отписују се по годишњој стопи од 50%. За остала средства утврђује се стопа која проистиче из процењеног века корисне употребе.

Средства алата и инвентара која не задовољавају напред наведене услове исказују се као обртна средства (залихе).

Финансијски инструменти

Финансијски инструмент је сваки уговор на основу кога настаје финансијска имовина једног пословног субјекта и финансијска обавеза или власнички инструмент другог пословног субјекта.

Финансијска имовина се процењује у складу са чланом 17 Правилника за микро и друга правна лица.

Учешћа у капиталу у виду удела се почетно мере по набавној вредности увећаној за трошкове трансакције. Ова учешћа се накнадно мере по набавној вредности умањеној за евентуална обезвређења.

На крају сваког извештајног периода пословни субјект мора за сваку појединачну финансијску имовину мерену по набавној вредности или амортизованој вредности извршити процену умањења по основу обезвређења.

Учешћа у капиталу у виду акција које се котирају на активном тржишту (финансијска имовина чија се промена фер вредности признаје у билансу успеха) почетно се мере по набавној вредности у коју се не укључују трансакциони трошкови већ они терете расходе периода. Ова учешћа се накнадно мере по фер вредности, а промене фер вредности исказују се у корист, односно на терет биланса успеха. Приликом накнадног мерења, ако фер вредност више није доступна, последња позната фер вредност је уједно и књиговодствена вредност, па се таква акција мери по књиговодственој вредности док фер вредност не буде поновно доступна.

Залихе

Залихе се мере по набавној цени, односно цени коштања или по нето тржишној вредности у зависности од тога која је вредност нижа.

У набавну вредност залиха укључују се сви трошкови набавке и други трошкови који су настали довођењем залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Сопствене услуге код набавке залиха признају се у набавну вредност највише по тржишној цени (на пример: трошкови утовара и истовара у сопственој режији, превоз и слично) док се неуобичајено високи трошкови исказују на терет расхода периода у коме су настали.

Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала и резервних делова врши се по методи просечне пондерисане цене. У току обрачунског периода залихе материјала и резервних делова евидентирају се по набавним ценама.

У току обрачунског периода залихе робе евидентирају се по продајним ценама без пореза на додату вредност.

Обрачун остварене разлике у цени робе, која се у току обрачунског периода евидентира по продајној цени врши се на крају обрачунског периода. Обрачун остварене разлике у цени врши се на нивоу свих залиха робе.

Процену степена и износа обезвређења залиха материјала, резервних делова, ситног инвентара и робе врши пописна комисија коју образује директор предузећа.

Готови производи и недовршена производња

Процењивање залиха недовршене производње и готових производа врши се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа, на начин прописан у члановима 18 и 19 Правилника за микро и друга правна лица.

Процену степена и износа обезвређења залиха недовршене производње и готових производа врши пописна комисија коју образује директор предузећа.

Краткорочна потраживања и пласмани

Процењивања краткорочних потраживања и пласмана врши се на начин прописан чланом 21 Правилника за микро и друга правна лица. Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 360 дана.

Индикатори вероватне ненаплативости потраживања су: кашњење купца у измиривању своје обавезе, блокада рачуна купца, покренут поступак стечаја или ликвидације над купцем, приликом усклађивања потраживања и обавеза, непризнавање потраживање од стране купца итд.

Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода врши се уколико је ненаплативост извесна и документована (на пример: предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату, потраживање је застарело у складу са релевантним прописима којима се уређује застарелост попут ЗОО, купца је немогуће лоцирати услед тога што је брисан из надлежног регистра и сл).

Приликом утврђивања индиректног и директног отписа потраживања узимају се у обзир одредбе члана 10 Правилника за микро и друга правна лица којим су уређени догађаји након биланса.

Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси директор предузећа.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси директор предузећа.

Готовински еквиваленти и готовина и активна временска разграничења

Процењивања готовинских еквивалената и готовине и активних временских разграничења врши се на начин прописан у члановима 22 и 23 Правилника за микро и друга правна лица.

Резервисања

Процењивање резервисања врши се на начин прописан члановима 25 и 26 Правилника за микро и друга правна лица.

Резервисања се врши на терет расхода периода по основу:

- 1) Резервисања за судске спорове;
- 2) За отпремнине запосленима за технолошки вишак;
- 3) Друга резервисања у складу са Правилником за микро и друга правна лица на основу Одлуке надлежног органа.

Резервисања треба да се користе само за издатке за које су резервисања почетно призната.

Резервисања се морају преиспитати на дан сваког биланса стања, и то тако да одражавају најбољу садашњу процену. Након преиспитивања евентуално се врши корекција износа резервисања према новој процени. Свако кориговање претходно признатих износа се признаје на терет расхода, односно у корист прихода, осим уколико резервисање није првобитно признато као део набавне вредности средстава. Ако се утврди да резервисање више не задовољава услове за признавање, оно се укида у корист прихода.

Обавезе и пасивна временска разграничења

Процењивање обавеза и пасивних временских разграничења врши се на начин прописан члановима 27 – 29 Правилника за микро и друга правна лица.

Приходи и расходи (пословни, финансијски и остали)

Процењивање позиција биланса успеха, односно позиција прихода и расхода (пословних, финансијских и осталих) врши се на начин прописан члановима 30 – 36 Правилника за микро и друга правна лица.

Исправка грешака из претходних периода

Грешке из претходних периода су пропусти и погрешна исказивања у финансијским извештајима за један или више претходних периода који настају услед некоришћења или погрешног коришћења, поузданих информација које:

(а) су биле доступне када су финансијски извештаји за те периоде били одобрени за објављивање и

(б) би било разумно очекивати да су могле бити прибављене и узете у обзир у састављању и презентацији тих финансијских извештаја.

Када грешка из ранијег периода није материјално значајна, корекција се врши преко одговарајућих рачуна прихода и расхода текућег периода, у зависности од тога да ли су ефекти грешке позитивни ли негативни.

У случају утврђивања материјално значајних грешака корекција се врши ретроактивно, корекцијом упоредних информација за претходне периоде за најранији датум за који је то изводљиво, као да грешке није ни било. Праг материјалности грешке из ранијих периода дефинисан је на нивоу од 3% пословних прихода обрачунског периода на који се грешка односи.

У случају када је утврђено постојање више грешака из неког ранијег периода, утврђивање износа материјалности врши се узимајући у обзир кумулативан износ, тј. збир свих грешака.

Дефинисани праг материјалности грешака из ранијих периода примењује се и за потребе утврђивања значајности ефеката промена рачуноводствених политика.

3.2.1. Биланс стања

3.2.1.1. Попис имовине и обавеза

На основу члана 20 став 2 Закона о рачуноводству, члана 4 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁶ (у даљем тексту: Правилник о попису). Директор Друштва донео је 29. децембра 2023. године Одлуку о именовању пописне комисије број 251 и Упутство за рад комисија за попис и налоге за обављање припремних радњи за попис.

Пописна комисија сачинила је Извештај о извршеном годишњем попису Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАК-ДИ ДОО Краљево, за 2023. годину са стањем на дан 31. децембар 2023. године, који је усвојила Скупштина Друштва Одлуком број 3 од 8. јануара 2024. године.

¹⁶ Службени гласник РС, бр. 118/ 2013, 137/2014

3.2.1.2. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана је у износу од 35 хиљада динара и односи се на:

Табела број 1 – Структура нематеријалне имовина

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Аванси за нематеријалну имовину	35	35
Укупно:	35	35

3.2.1.3. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане су у износу од 21.791 хиљаде динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 2 – Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Грађевински објекти	13.370	13.737
Постројења и опрема	8.070	7.662
Опрема у припреми	351	351
Укупно:	21.791	21.750

Промене на некретнинама, постројењима и опреми током 2023. године приказане су у следећој табели:

Табела број 3 – Промене на некретнинама, постројењима и опреми

-у хиљадама динара-

Назив	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине постројења и опрема у припреми	Свега НПО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
Стање 1. јануара 2023. године	17.413	22.307	351	40.071
Директна повећања		1.604		1.604
Стање 31. децембра 2023. године	17.413	23.911	351	41.675
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
Стање 1. јануара 2023. године	(3.676)	(14.645)		(18.321)
Амортизација за 2023. годину	(367)	(1.196)		(1.563)
Стање 31. децембра 2023. године	(4.043)	(15.841)		(19.884)
САДАШЊА ВРЕДНОСТ				
31. децембра 2023. године	13.370	8.070	351	21.791
31. децембра 2022. године	13.737	7.662	351	21.750

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Некретнине, постројења и опреме.

Грађевински објекти

Друштво је на дан 31. децембар 2023. године исказало грађевинске објекте по садашњој вредности у износу од 13.370 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 4 – Грађевински објекти

Назив	2023. година
Пословни простор – локал број 2	10.572
Пословни простор – локал број 1	1.492
Гаражно место број 1	316
Гаражно место број 2	316
Гаражно место број 3	316
Монтажни објекат	358
Укупно:	13.370

У току 2023. године није вршено повећање вредности грађевинских објеката.

Према усвојеним рачуноводственим политикама Друштво се определило да некретнине које испуњавају услове за признавање као средство, почетно мери по набавној вредности, односно цени коштања, а након почетног признавања, по набавној вредности, односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и за евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења.

Друштво у пословним књигама исказује напред наведене непокретности које се налазе на катарској парцели број 164 КО Краљево, Краљево и на којима је Друштво у јавним књигама уписано као власник са правом својине.

Друштво је извршило обрачун амортизације грађевинских објеката у 2023. години у износу од 366 хиљада динара.

Постројења и опрема

Постројења и опрема исказана су по садашњој вредности у износу од 8.070 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 5 – Структура постројења и опреме

Назив	2023. година
Штампачи	6.838
Штампарске машине	737
Остало	495
Укупно:	8.070

Друштво је у 2023. години исказало повећање опреме за набавку штампача „Mimaki DTF“ од добављача Alphaset д. о. о., Београд, у износу од 1.604 хиљаде динара.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва утврђено је да се преиспитивање усвојеног метода амортизације, као и корисног века трајања врши на крају обрачунског периода уколико постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на претходни период.

Такође, Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица утврђено

је да се метод амортизације, који се примењује на неко средство, проверава најмање једном, на крају сваке финансијске године, и ако постоје значајне промене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, метод се мења да би се одразила промењена динамика.

Откривена неправилност: Друштво у 2023 години и ранијим годинама није вршило проверу корисног века постројења и опреме и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено није у складу са чланом 19 став 7 и 8 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, којим је прописано да се износ који се амортизује алоцира на систематској основи у току корисног века средства и да се корисни век средства проверава на крају сваке финансијске године.

Последица наведене неправилности је исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног дела употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Набавна вредност опреме која нема садашњу вредност износи 11.200 хиљада динара што чини 50% укупне набавне вредности постројења и опреме, због чега изражавамо резерву на исказано стање постројења и опреме књиговодствене вредности од 8.071 хиљаде динара.

Ризик: Ако Друштво не врши преиспитивање корисног века употребе опреме, постоји ризик од нереалног исказивања имовине и погрешног информисања корисника финансијских извештаја о вредности имовине.

Препорука број 3: Препоручујемо Друштву да, у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица и усвојеним рачуноводственим политикама на крају сваког извештајног периода, врши проверу корисног века употребе средстава и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, изврши промене корисног века употребе у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

Постројења и опрема у припреми

Постројења и опрема у припреми исказана је у износу од 351 хиљаде динара и односи се на набавку машине за перфорацију са додатком за звучно и светлосно обавештење, коју је Друштво активирало у току 2024. године.

3.2.1.4. Залихе

Залихе исказане у износу од 4.637 хиљаде динара приказане у следећој табели:

Табела број 6 – Структура залиха

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	3.515	3.297
Роба	1.039	1.096
Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	83	0
Укупно:	4.637	4.393

Извршено је тестирање свих релеватних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Залихе.

Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар

Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар исказани су у износу од 3.515 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 7 – Структура материјала, резервних делова, алата и инвентара

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Основни материјал	3.515	3.297
Ситан инвентар	1.814	1.675
Алат у употреби	158	157
Исправка вредности алата и ситног инвентара	(1.972)	(1.832)
Укупно:	3.515	3.297

Основни материјал исказан је у износу од 3.515 хиљада динара и односи се на:

Табела број 8 – Структура залиха материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Тонери	701
Копирајући папир за штампу	528
Касирана лепенка	419
Боје	286
Тонирани картон	234
Фолије	123
Кунздрук (папир за штампу)	100
Остали материјал	1.124
Укупно:	3.515

Роба

Роба исказана у износу од 1.039 хиљада динара односи се на робу у промету на велико, а њена структура приказана је у следећој табели:

Табела број 9 – Структура робе у промету на велико

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Мајице (мушке, женске и дечје)	191
Роковници	160
Фотокопирни папир	101
Календари	81
Шоље	63
Коверте	46
Ранац	31
Електронски упаљач	21
Радне панталоне	12
Остало	333
Укупно:	1.039

Правилником о рачуноводственим политикама утврђено је да се залиха робе води по продајним ценама, на крају пословне године Друштво је извршило обрачун остварене разлике у цени у износу од 4.199 хиљада динара.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност залиха у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.5. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје исказана су у износу од 5.699 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 10 – Структура потраживања по основу продаје

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Купци у земљи	5.699	6.434
Укупно:	5.699	6.434

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Потраживања од продаје.

Потраживања од купаца у земљи исказана у износу од 5.699 хиљада динара односе се на потраживања од правних и физичких лица по основу фактурисане реализације роба, производа и извршених услуга.

Аналитички преглед најзначајнијих потраживања од купаца у земљи на дан 31. децембар 2023. године приказан је у следећој табели:

Табела број 11 – Аналитички преглед најзначајнијих потраживања од купаца

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Општа болница Студеница Краљево, Краљево	606
Media club navigator, Краљево	574
Јавно предузеће Белимарковац, Врњачка Бања	526
Синдикат радника Ибарских рудника, Бањевац	432
Синдикат Независности Колубара	405
Алфа-Слово ДОО, Краљево	385
Република Србија – Управа за заједничке послове републичких органа, Београд	339
Mediterran AMS д. о. о., Краљево	284
Синдикат Електродистрибуције Чачак, Чачак	205
Остали купци	1.943
Укупно:	5.699

Пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Друштво је у складу са одредбама члана 22 Закона о рачуноводству извршило усаглашавање међусобних потраживања од купаца у земљи.

3.2.1.6. Остала краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања исказана су у износу од 1.167 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 12 – Структура осталих краткорочних потраживања

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Потраживања од запослених	-	613
Потраживања од државних органа и организација	602	46
Потраживања за више плаћен порез на добитак	258	259
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	2	4
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	257	73
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	48	-
Укупно:	1.167	995

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Остала краткорочна потраживања.

Потраживања од државних органа и организација, исказана у износу од 602 хиљаде динара у целости се односе на потраживања по основу субвенција зарада за децембар 2023. године, за сваку запослену особу са инвалидитетом у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од 50% просечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом¹⁷.

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају, исказана у износу од 257 хиљада динара односе се на потраживања од Републичког фонда за здравствено осигурање за накнаду зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад преко 30 дана, и то: 128 хиљада динара за новембар и 112 хиљада за децембар 2023. године и остала потраживања у износу од 17 хиљада динара.

3.2.1.7. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти на дан 31. децембар 2023. године исказани су у износу од 2.708 хиљада динара и односе се на:

Табела број 13 – Структура готовине и готовинских еквивалената

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Текући (пословни) рачуни	2.708	4.956
Укупно:	2.708	4.956

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Готовина и готовински еквиваленати.

Текући (пословни) рачуни у износу од 2.708 хиљада динара односе се на новчана средства код следећих пословних банака:

¹⁷ Службени гласник РС, бр. 36/2009, 32/2013 и 14/2022 - др. закон

Табела број 14 – Преглед новчаних средстава по банкама

-у хиљадама динара-	
Назив	2023. година
ОТР банка Србија а. д., Нови Сад	1.560
АИК банка а. д., Београд	1.148
Укупно:	2.708

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност Готовина и готовински еквиваленти у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.8. Капитал

Укупан капитал исказан на крају извештајног периода у износу од 21.667 хиљада динара односи се на:

Табела број 15 – Структура капитала

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Основни капитал	445	445
Свега основни капитал:	445	445
Нераспоређени добитак	21.222	24.138
Губитак	-	4.998
Укупно:	21.667	19.585

Извршено је тестирање свих релеватних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Капитал.

Основни капитал

Друштво је исказало основни капитал у износу од 445 хиљада динара који је усаглашен са износом основног капитала уписаног код Агенције за привредне регистре. Република Србија је једини члан Друштва са 100% удела у капиталу.

Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак исказан је у износу од 21.222 хиљаде динара и промене у току 2023. године приказане су у следећој табели:

Табела број 16 – Промене нераспоређеног добитка у току 2023. године

-у хиљадама динара-	
Назив	2023. година
Стање на дан 1. јануар 2023. године	24.138
Смањење у току године (покриће губитка из 2022. године)	(4.998)
Повећања у току године	2.082
Стање на дан 31.12.2023. године	21.222

Скупштина Друштва донела је Одлуку број 60 од 9. марта 2022. године којом је извршила расподелу нето добитка исказаног у финансијским извештајима за 2021. годину у износу од 232 хиљаде динара, тако што је 50% од оствареног нето добитка пренела на повећање нераспоређеног добитка, а преосталих 50% распоредила за инвестирање у опрему.

Чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину, прописано је да привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна су да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет

Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2021. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва. Ставом 3 истог члана прописано је да изузетно, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате добити нема субјекат који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција.

Одлуку о расподели добити исказане у финансијским извештајима за 2021. годину Друштво није упутило на сагласност Влади Републике Србије, како је прописано чланом 16 став 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину, нити је уплатило најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2021. годину, како је прописано чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину.

Друштво је у току 2023. године извршило покриће губитка из 2022. године у износу од 4.998 хиљада динара на основу Одлуке Скупштина Друштва број 52 од 17. фебруара 2023. године.

Осим наведеног, Скупштина Друштва донела је Одлуку број 66/1 од 3. марта 2024. године којом је извршила расподелу нето добитка исказаног у финансијским извештајима за 2023. годину у износу од 2.082 хиљаде динара, тако што је 50% од оствареног нето добитка пренела на повећање нераспоређеног добитка, а преосталих 50% распоредила на инвестирање у опрему. До издавања овог извештаја Друштво није прибавило сагласност Владе на донету Одлуку о расподели добити исказане у финансијским извештајима за 2023. годину.

Откривена неправилност: Друштво нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2021. годину, нити је уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по завршном рачуну за 2021. годину, који износи 116 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике Србије за 2022. годину.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са Законом о буџету Републике Србије, постоји ризик од неефикасног управљања Друштвом и непоштовања законских обавеза.

Препорука број 4: Препоручујемо Друштву да расподелу остварене добити по завршном рачуну за одређену годину врши у складу са одредбама Закона о буџету Републике Србије којим се уређује питање добити остварене у тој години.

3.2.1.9. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе исказане су у износу од 12.550 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 17 – Краткорочне финансијске обавезе

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе по основу кредита – Фонд за развој Републике Србије	12.550	12.566
Укупно:	12.550	12.566

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Краткорочне финансијске обавезе.

Пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Друштво је у складу са одредбама члана 22 Закона о рачуноводству, извршило усаглашавање обавеза по основу краткорочних финансијских обавеза.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност краткорочних финансијских обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.10. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси исказани су у износу од 54 хиљаде динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 18 – Структура примљених аванса

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Примљени аванси	54	3.459
Укупно:	54	3.459

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Примљени аванси.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност примљених аванса у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.11. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања, на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у износу од 1.539 хиљада динара и односе се на:

Табела број 19 – Обавезе из пословања

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе према добављачима у земљи	1.535	1.900
Остале обавезе из пословања	4	16
Укупно:	1.539	1.916

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Обавезе из пословања.

Обавезе према добављачима у земљи исказане су у износу од 1.535 хиљада динара и односе се на обавезе према следећим добављачима:

Табела број 20 – Преглед добављача у земљи

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Odri print д. о. о., Ваљево	1.307
Aigo Business System д. о. о., Београд	96
Електропривреда Србије а.д., Београд	49
ЈЕП Топлана Краљево, Краљево	13
Horizont ML Office д. о. о., Краљево	13
Бановина д. о. о., Београд	13
Остали добављачи	44
Укупно:	1.535

Друштво је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да не постоји износ неусглашених обавеза са добављачима. У поступку ревизије, путем независне потврде салда, обухваћене су обавезе према добављачима у износу од 1.464 хиљаде динара, односно 95% обавеза према добављачима и нема неусглашених обавеза са добављачима.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност обавеза из пословања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.12. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 240 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 21 – Структура осталих краткорочних обавеза

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада (Напомена број: 3.2.1.5)	240	59
Укупно:	240	59

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Остале краткорочне обавезе.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност осталих краткорочних обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.2. Биланс успеха

Пословни приходи

Пословни приходи исказани у износу од 63.258 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 22 – Структура пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје робе	24.167	20.765
Приходи од продаје производа и услуга	30.084	21.212
Остали приходи	9.007	9.254
Укупно:	63.258	51.231

3.2.2.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе исказани су у износу од 24.167 хиљада динара односе се на приходе приказане у следећој табели:

Табела број 23 – Структура прихода од продаје робе

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје робе на велико на домаћем тржишту	23.731	19.637
Приходи од продаје робе на мало на домаћем тржишту	436	1.128
Укупно:	24.167	20.765

Приходи од продаје робе на домаћем тржишту исказани у износу од 24.167 хиљада динара и односе се на приходе које је Друштво остварило продајом штампаних: информационих табли, плочица за врата, обавештења и слично.

3.2.2.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга исказани су у износу од 30.084 хиљаде динара и односе се на приходе приказане у следећој табели:

Табела број 24 – Структура прихода од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје производа и услуга на велико на домаћем тржишту	27.179	18.285
Приходи од продаје производа и услуга на мало на домаћем тржишту	827	1.946
Приходи од вршења услуга на домаћем тржишту	2.078	981
Укупно:	30.084	21.212

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани у износу од 30.084 хиљаде динара односе се на приходе које Друштво остварује продајом производа (регистратора, фасцикли, коверти, штампаних образаца и слично) у износу од 28.006 хиљада динара и вршења услуга штампања у износу од 2.077 хиљада динара.

Приходе од продаје робе, производа и услуга Друштво остварује слободном продајом на тржишту правним и физичким лицима, као и продајом добара и услуга у поступцима резервисаних јавних набавки.

Друштво је у току 2023. године остварило приходе по основу закључених оквирних споразума и уговора у поступцима резервисаних јавних набавки у износу од 21.162 хиљаде динара. Структура прихода остварених у поступцима јавних набавки по наручиоцима дата је у следећој табели:

Табела број 25 – Структура прихода у резервисаним јавним набавкама

Назив	2023. година	2022. година
Управа за заједничке послове републичких органа, Београд	9.309	7.821
Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Београд	7.931	5.020
Општа болница Студеница, Краљево	2.042	1.709
Дом здравља, Краљево	1.880	-
Укупно:	21.162	14.550

3.2.2.3. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи исказани су у износу од 9.007 хиљада динара и односе се на приходе приказане у следећој табели:

Табела број 26 – Структура осталих пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично	9.007	9.254
Укупно:	9.007	9.254

Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина исказани су у износу од 9.007 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 27 – Структура прихода од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Приходи по основу примљених субвенција за зараде инвалидних лица	8.586
Приходи по основу рефундација трошкова зараде	421
Укупно:	9.007

Приходи по основу примљених месечних субвенција зараде за сваку запослену особу са инвалидитетом у укупном износу од 8.586 хиљада динара остварени су у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом¹⁸ у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од 50% просечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

¹⁸ Службени гласник РС, бр. 36/2009, 32/2013 и 14/2022 - др. закон

Приходи по основу рефундација трошкова зараде исказани у износу од 421 хиљаде динара односе се на примљене рефундације трошкова зараде за лице ангажовано на пружању стручне подршке на радном месту – радна асистенција по основу Уговора број 1202-10162-12/2022 од 22. децембра 2022. године закљученог са Националном службом за запошљавање – Филијала Краљево.

Пословни расходи

Пословни расходи у укупном износу од 61.211 хиљада динара, представљени су у следећој табели:

Табела број 28 – Структура пословних расхода

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Набавна вредност продате робе	19.966	17.336
Трошкови материјала, горива и енергије	22.733	16.844
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	14.636	14.707
Трошкови амортизације	1.563	1.665
Трошкови производних услуга	1.594	1.463
Нематеријални трошкови	719	476
Укупно:	61.211	52.491

3.2.2.4. Трошкови материјала, горива и енергије

Трошкови материјала, горива и енергије исказани су у износу од 22.733 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 29 – Структура трошкова материјала, горива и енергије

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови основног материјала на изради учинка	19.566	14.196
Трошкови помоћног материјала на изради учинка	1.638	1.458
Трошкови материјала за израду услуга	595	233
Трошкови осталог материјала	67	40
Трошкови горива и мазива	188	228
Трошкови електричне енергије и гаса	413	306
Трошкови резервних делова	126	174
Трошкови једнократног отписа	140	209
Укупно:	22.733	16.844

3.2.2.5. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у износу од 14.636 хиљада динара и односе се на трошкове приказане у следећој табели:

Табела број 30 – Преглед трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto I)	12.149	11.916
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.841	1.924
Трошкови накнада по уговору о делу	74	61

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	74	63
Остали лични расходи и накнаде	498	743
Укупно:	14.636	14.707

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи.

Трошкови зарада и накнада зарада (брuto I) запослених исказани су у износу од 12.149 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 31 – Структура трошкова зарада и накнада зарада запослених (брuto I)

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Зарада за ефективан рад	8.586
Минули рад	611
Друга увећања (стимулација)	427
Накнаде зарада за државни празник	369
Накнаде зарада за годишњи одмор	953
Накнаде зарада за плаћено одсуство	21
Накнаде зарада за боловање до 30 дана	537
Топли оброк запослених	301
Регрес за коришћење годишњег одмора	344
Укупно (брuto I):	12.149

За обрачун зарада и накнада зарада Друштво примењује Закон о раду¹⁹, Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање²⁰, Закон о порезу на доходак грађана²¹, Правилник о раду број 149 од 21. маја 2015. године са изменама и допунама број 123 од 8. априла 2016. године и 244 од 23. децембра 2019. године, Правилник о организацији и систематизацији послова број 152 од 21. маја 2015. године са изменама и допунама, Одлука о основици за обрачун и исплату зараде број 327 од 30. децембра 2022. године, уговоре о раду.

Правилником о раду је утврђено да се зарада састоји из зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и слично) и других примања по основу радног односа. Зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји се од: основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада утврђује се на основу основне зараде за најједноставнији посао код послодавца, врсте посла и вредности посла запосленог изражене су коефицијентом из Правилника о организацији и систематизацији послова.

Остали лични расходи и накнаде у 2023. години исказани су у износу од 498 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

¹⁹ Службени гласник РС, бр 24/05, 61/05 ... 95/18

²⁰ Службени гласник РС, бр 84/04, 61/05 ...92/23

²¹ Службени гласник РС, бр 24/01, 80/02 ...116/23

Табела број 32 – Структура осталих личних расхода и накнада

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Накнаде трошкова запосленима за превоз на радно место и са радног места	418
Солидарна помоћ запосленима	40
Остало	40
Укупно:	498

3.2.2.6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у укупном износу од 1.563 хиљаде динара и њихова структура исказана је у следећој табели:

Табела број 33 – Структура трошкова амортизације

-у хиљадама динара-

Назив	2023. године	2022. године
Трошкови амортизације грађевинских објеката	366	366
Трошкови амортизације постројења и опреме	1.197	1.299
Укупно:	1.563	1.665

3.2.2.7. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 1.595 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 34 – Структура трошкова производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2023. године	2022. године
Трошкови услуга на изради учинака	1.102	847
Трошкови транспортних услуга	115	109
Трошкови услуга одржавања	324	457
Трошкови осталих производних услуга	54	50
Укупно:	1.595	1.463

Трошкови услуга на изради учинка исказани су у износу од 1.102 хиљаде динара и највећим делом се односе на услуге пружене по уговору број 198 од септембра 2021. године од стране AIGO BS д. о. о., Београд, у износу од 999 хиљада динара и остале трошкове у износу од 103 хиљаде динара.

3.2.2.8. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 719 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 35 – Структура нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Трошкови непроизводних услуга	295	101
Трошкови репрезентације	6	-
Трошкови премија осигурања	14	14
Трошкови платног промета	153	131
Трошкови чланарина	94	95
Трошкови пореза	96	92
Остали нематеријални трошкови	61	43
Укупно:	719	476

3.2.2.9. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 16 хиљада динара и односе се на:

Табела број 36 – Структура финансијских прихода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Остали непоменути приходи	16	28
Укупно:	16	28

3.2.2.10. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу од 19 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 37 – Структура осталих прихода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Остали непоменути приходи	19	23
Укупно:	19	23

3.2.3. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и чланом 46 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама. Даље, треба да обелодане информације које се захтевају овим Правилником, а које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање. Анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, утврђено је да су исте састављене у складу са прописима који их уређују.

3.3. Потенцијалне обавезе

Против Друштва нису покренути судски поступци, с тога нема потенцијалних обавеза.

3.4. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора није било значајних догађаја.

ПРИЛОГ III

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ МАК-ДИ ДОО КРАЉЕВО, ЗА 2023. ГОДИНУ

С А Д Р Ж А Ј :

1. Биланс стања на дан 31. децембар 2023. године
2. Биланс успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
3. Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07616007

Шифра делатности 8899

ПИБ 100239880

Назив PREDUZEĆE ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM MAK-DI, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU KRALJEVO

Седиште КРАЉЕВО, ОБИЛИЂЕВА 13 локал број 2

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		21.826	21.785	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	0003		35	35	
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	0009	4	21.791	21.750	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	0018				
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		14.224	16.833	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ	0031	5	4.637	4.393	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	0038	6	5.699	6.434	
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	0044	7	1.167	995	
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	0048				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	9	2.708	4.956	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	10	13	55	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		36.050	38.618	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	11	21.667	19.585	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	11.1	445	445	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405				
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406				
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	0408	11	21.222	24.138	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК	0412	11.2		4.998	
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415				
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0416				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0420				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429				
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430				
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		14.383	19.033	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	0433	12	12.550	12.566	
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	13	54	3.459	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	0442	14	1.539	1.916	
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0449	15	240	1.092	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		36.050	38.618	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457				

у Кривокуле
 дана _____ 20__ године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07616007

Шифра делатности 8899

ПИБ 100239880

Назив PREDUZEĆE ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM MAK-DI, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU KRALJEVO

Седиште КРАЉЕВО, ОБИЛИЋЕВА 13 локал број 2

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		63.258	51.231
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	1002	17	24.167	20.765
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	1005	18	30.084	21.212
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008			
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	19	9.007	9.254
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012			
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		61.211	52.491
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	21	19.966	17.336
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	22	22.733	16.844
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1016	23	14.636	14.707
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	25	1.563	1.665
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021			
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	24	1.594	1.463
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023			
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	26	719	476
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		2.047	
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			1.260
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027		16	28
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029			
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030	27	16	28
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032		0	
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		0	
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035			
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036			
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		16	28
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038			
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	29	0	27
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040			
67	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	29	19	23
57	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	30	0	3.803
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		63.293	51.309
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		61.211	56.294
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		2.082	
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			4.985
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048	31		13
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		2.082	
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			4.998
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051			
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		2.082	
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			4.998

у Црквицу
 дана _____ 20 20 године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ У СКЛАДУ СА ПРАВИЛНИКОМ ЗА МИКРО И ДРУГА ПРАВНА ЛИЦА

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом "Мак-ди" друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево (у даљем тексту: Друштво) је основано 11.02.1991. године на бази Одлуке Удружења дистрофичара региона Краљево код Привредног суда у Краљеву под бројем ФИ 53/91 као Друштво са ограниченом одговорношћу са п.о. за професионалну рехабилитацију и запошљавање дистрофичара и осталих телесних инвалида. По преносу оснивачких права са оснивача на Друштво решењем под бројем ФИ 1084/99 Предузеће је пререгистровано у Друштвено предузеће за запошљавање инвалида. На основу закључка Владе Републике Србије број 05 46-4000/2009 од 02.јула 2009.године утврђен је удео државног капитала од 100% у Друштву. Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Друштво закључили су Споразум о уделу државне својине у средствима која користи Друштво број 46-142/2008 од 22.јула 2009.године којим је Република Србија преузела оснивачка и управљачка права сразмерно уделу капитала.

Седиште Друштва је у Краљеву на адреси Обилићева 13 локал 2.

Основна делатност Друштва је остала непоменути социјална заштита без смештаја са шифром делатности 8899. Поред наведене основне делатности Друштво се бави производњом и продајом производа и услугаи прометом робе на велико у области остала штампа са шифром делатности 1812 и неспецијализованом трговином на велико са шифром делатности 4690.

Друштво је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству разврстано у микро правно лице.

Порески идентификациони број Друштва је 100239880.

Матични број Друштва је 07616007

На дан 31.12.2023. године Друштво је имало 16 запослених (31.12.2023. године:17). Законски заступник је Верица Воштинић.

2. НОРМАТИВНА ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Финансијски извештаји Друштва за обрачунски период који се завршава 31.12.2023.године састављени су, по свим материјално значајним питањима, у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/2020; у наставку: Правилник за микро и друга правна лица), Законом о рачуноводству и другим подзаконским прописима донетим на основу тог Закона, као и у складу са изабраним и усвојеним рачуноводственим политикама Друштва.

Приложени финансијски извештаји састављени су у формату и на начин како је то прописано Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, бр. 89/2020, у наставку: Правилник о обрасцима ФИ).

Сви подаци исказани су у хиљадама динара (RSD), осим уколико није друкчије наведено.

Приложени финансијски извештаји Друштва усаглашени су са свим захтевима Правилника за микро и друга правна лица.

Приликом састављања приложених финансијских извештаја, Друштво је применило усвојене рачуноводствене политике које су обелодањене у тачки 3. у наставку, а које су базиране на Правилнику за микро и друга правна лица и другим важећим рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије. Рачуноводствене политике су примењене доследно, осим тамо где је другачије назначено.

2.1. Упоредни подаци и појам материјално значајне грешке

У складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва, материјално значајном грешком сматра се она која појединачно или у збиру са осталим грешкама износи преко

3% пословних прихода периода на који се односи.

Грешке које нису материјално значајне, отклањају се у првом сету образаца финансијских извештаја који нису одобрени за објављивање. Када овакве грешке постоје, врше се одговарајућа обелодањивања на релевантном месту.

Материјално значајних грешака из претходног периода или због промене рачуноводствених политика у 2023. години није било.

2.2. Сталност пословања

Финансијски извештаји Друштва састављени су под претпоставком сталности пословања (енг. *going concern*), тј. под претпоставком да ће Друштво наставити да послује континуирано током неограниченог периода у догледној будућности.

3. РЕЗИМЕ ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЕНА

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе које пословни субјект примењује при састављању и презентацији финансијских извештаја. У случају када за конкретну ситуацију и трансакцију нису прописана одговарајућа начела и правила одредбама Правилника за микро и друга правна лица, Друштво користи решења из МСФИ за МСП и из пуних МСФИ.

Промена рачуноводствене политике примењује се на следећи начин:

- 1) када је промена рачуноводствене политике настала као последица прве примене неког рачуноводственог прописа, односно стандарда, та промена исказује се у складу са тим прописом, односно стандардом;
- 2) када се рачуноводствене политике мењају добровољно или када је промена рачуноводствених политика резултат почетне (прве) примене неког рачуноводственог прописа, односно стандарда, који не садржи прелазне одредбе о начину примене те промене и када је могуће одредити ефекте промене рачуноводствене политике за одређени период или кумулативне ефекте промене, таква промена рачуноводствене политике спроводи се ретроспективно.

У случају када није могуће утврдити ефекте или кумулативне ефекте измењене рачуноводствене политике у претходним периодима, Друштво тада примењује нову рачуноводствену политику на књиговодствене износе имовине и обавеза са стањем на почетку најранијег периода за који је могућа ретроспективна примена (што може бити и текући период).

Рачуноводствене процене последица су неизвесности својствених пословним активностима. Оне подразумевају процену износа неке ставке финансијских извештаја у одсуству прецизног начина за мерење. Измене у рачуноводственим проценама обухватају се проспективно (у текућем и наредним периодима).

3.1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

Нематеријална имовина почетно се мери по набавној вредности/цени коштања. Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању нематеријалног средства које се квалификује укључују се у набавну вредности тог средства. Нематеријално средство које се квалификује је оно којем је потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу. Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва значајан временски период, утврђен за ове потребе, је период од преко 1 година.

Након почетног признавања, нематеријална имовина вреднује се по набавној вредности, односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења.

Ставка се признаје као нематеријална имовина ако испуњава следеће услове кумулативно:

- 1) да је њен процењени корисни век трајања дужи од годину дана и да је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са њом притицати у Друштво,
- 2) да је њена набавна вредност/цена коштања (која може поуздано да се измери) у моменту

стицања, већа од 60.000 динара.

Амортизација нематеријалне имовине врши се коришћењем пропорционалне методе, и то применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, на основицу коју чини набавна вредност умањена за евентуалну резидуалну вредност.

Амортизација софтвера, лиценци и осталих права врши се у зависности од периода на који је уговорена лиценца за право коришћења софтвера и других права и осталих релевантних фактора (попут очекиване употребе, техничке и технолошке и друге застарелости, итд.).

Гудвил се амортизује пропорционалном методом у периоду од десет година.

Ако није могућа поуздана процена корисног века трајања нематеријалне имовине, она се амортизује у периоду од десет година.

Улагања у истраживања исказују се као расход периода у којем настају, док се улагања у развој, ако су задовољени услови из члана 14. став 6. Правилника за микро и друга правна лица, обавезно признају као имовина.

Интерно стечени гудвил и интерно генерисани заштитни знакови, импресуми, издавачки наслови листе купаца и ставке сличне садржине не признају се као нематеријална имовина.

Нематеријална имовина престаје да се признаје приликом отуђења, као и онда када се више не очекују будуће економске користи од њеног коришћења или отуђења.

3.2. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Некретнине, постројења и опрема (дугорочна материјална имовина, у наставку: НПО) која испуњава услове за признавање као средство, почетно се мери по набавној вредности/цени коштања, Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању НПО које се квалификује укључују се у набавну вредности тог средства. НПО које се квалификује је оно којем је потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу. Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва значајан временски период, утврђен за ове потребе, је период од преко *1 година*.

Након почетног признавања, НПО се мери по набавној вредности, односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и за евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења.

Као НПО признају се дугорочна материјална средства која испуњавају следеће услове:

- 1) да је процењени корисни век трајања средства дужи од годину дана и да је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством притицати у Друштво,
- 2) да је његова набавна вредност/цена коштања (која може поуздано да се измери) у моменту стицања/изградње, већа од 60.000 динара.

Претходни критеријуми признавања примењују се и на груписане ставке чија је појединачна вредност мала.

Амортизација НПО врши се путем пропорционалне методе, и то применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, на основицу коју чини набавна вредност/цена коштања умањена за евентуалну резидуалну вредност.

Ако је резидуална вредност безначајна или ако су корисни и физички век трајања средства блиски, па су очекивања да се на крају корисног века средство евентуално продаје само као отпад, та резидуална вредност се утврђује на нивоу од 0 (нула) динара.

Приликом обрачуна амортизације НПО коришћене су следеће амортизационе стопе:

Опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у%)
НЕКРЕТНИНЕ		
Грађевински објекти високоградње и нискоградње армиранобетонске конструкције	50	2 %

Опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у%)
ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА		
Опрема (производна и преносна опрема и постројења)	10	10%
Погонски и пословни инвентар (стројеви, алати, транспортна средства и уређаји)	10	10%
Канцеларијска опрема	5	20 %
Путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји	8	12,5%
Рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	4	25%
Вентилациони системи	25	4%
Остала нематеријална имовина која нема одредив корисни век	10	10%

НПО престаје да се признаје приликом отуђења, као и онда када се више не очекују будуће економске користи од њеног коришћења или отуђења.

3.3. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Друштво финансијска средства класификује у следеће три групе:

- 1) финансијска средства по амортизованој вредности,
- 2) финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат у оквиру капитала, и
- 3) финансијска средства по фер вредности кроз Биланс успеха.

На почетку признавања финансијска средства вреднују се по њиховој фер вредности. Ако се ради о финансијским средствима која нису класификована у она која се признају и вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха, Друштво их одмерава по њиховој фер вредности увећаној за трошкове трансакције који се могу директно приписати њиховом стицању.

Финансијско средство може да се одмерава по амортизованој вредности, ако су испуњена оба наведена услова:

- 1) финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ је држање финансијских средстава ради наплате уговорних токова готовине, и
- 2) услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплате главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Финансијско средство које нема исказану каматну стопу, које се не односи на аранжман који представља финансијску трансакцију и које је класификовано као краткорочно, на почетку се одмерава по недисконтованом износу без увећања или умањења за кумулативну амортизацију коришћењем метода ефективне камате.

Финансијско средство треба да се одмерава по фер вредности кроз остали резултат у оквиру капитала ако су испуњена оба следећа услова:

- 1) финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ се постиже наплатом уговорних токова готовине и продајом финансијских средстава, и
- 2) услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплате главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Финансијско средство треба да се одмерава по фер вредности кроз Биланс успеха, осим уколико се не одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали резултат у оквиру капитала. Међутим, Друштво има право да изврши неопозиви одабир при почетном признавању за одређене инвестиције у инструменте капитала који би се у супротном одмеравали по

фер вредности кроз Биланс успеха да презентује накнадне промене фер вредности у осталом резултату у оквиру капитала.

Промене фер вредности финансијског средства које је класификовано кроз остали резултат у оквиру капитала, исказују се као нереализовани добици или губици у оквиру капитала. Када Друштво престане са признавањем овог финансијског средства, кумулативни добитак или губитак претходно признат у осталом резултату рекласификује из капитала у Биланс успеха.

При почетном признавању финансијског средства или финансијске обавезе, пословни субјект треба да их одмерава по цени трансакције (укључујући трошкове трансакције, осим код почетног одмеравања финансијског средства или финансијске обавезе који се накнадно одмеравају по фер вредности кроз Биланс успеха), осим уколико аранжман уствари представља финансијску трансакцију или за пословни субјект (за финансијску обавезу) или за другу страну (за финансијско средство) у аранжману. Аранжман представља финансијску трансакцију ако се плаћање одлаже ван уобичајених пословних услова, нпр. давање бескаматног кредита купцу за продају робе, или се финансира по каматној стопи која није тржишна стопа, нпр., бескаматни или зајам са каматном стопом нижом од тржишне који се даје запосленом. Ако аранжман представља финансијску трансакцију, пословни субјект треба да одмерава финансијско средство или финансијску обавезу по садашњој вредности будућих плаћања дисконтованих по тржишној каматној стопи за сличан дужнички инструмент као што је утврђено на почетном признавању.

У складу са чланом 23. став 9. Правилника за микро и друга правна лица, Друштво улагања у инструменте капитала којима се не тргује јавно и чија фер вредност не може иначе да се поуздано одмери, без непотребних трошкова или напора и уговора повезаних са таквим инструментима који ће, ако се изврше, за резултат имати испоруку таквих инструмената, одмерава по набавној вредности умањеној за евентуално обезвређење.

Када је реч о рекласификацији финансијских средстава, Друштво примењује одредбе члана 24. Правилника за микро и друга правна лица.

Друштво престаје да признаје финансијско средство онда када:

- 1) истекну уговорна права на новчане токове од финансијског средства, или
- 2) пренесе финансијско средство, а тај пренос испуњава услове за престанак признавања.

Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели исказују се по номиналној вредности, а разлика између откупне и номиналне вредности се исказује на позицији емисионе премије.

Краткорочна потраживања процењују се по номиналној вредности, умањеној индиректно за процењени износ вероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована.

Хартије од вредности које су готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина вреднују се по номиналној вредности.

3.4. ЗАЛИХЕ

Залихе се мере по набавној цени, односно цени коштања или по нето тржишној вредности у зависности која је вредност нижа.

У набавну вредност залиха укључују се сви трошкови набавке и други трошкови који су настали довођењем залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Сопствене услуге код набавке залиха се признају у набавну вредност највише по тржишној цени (нпр: трошкови утовара и истовара у сопственој режији, превоз и слично), док се неуобичајено високи трошкови исказују на терет расхода периода у коме су настали.

Материјал и резервни делови

Обрачун излаза (утрошка) залихаматеријала и резервних делова врши се по методи просечне пондерисане цене.

У току обрачунског периода залихе материјала и резервних делова евидентирају се по набавним

ценама.

Роба

Обрачун излаза (утрошка) залиха робе врши се по методи просечне пондерисане цене.

У току обрачунског периода залихе робе евидентирају се по продајним ценама без ПДВ.

Обрачун остварене разлике у цени робе која се у току обрачунског периода евидентира по продајној цени врши се на крају обрачунског периода.

Обрачун остварене разлике у цени врши се на нивоу свих залиха робе.

Процену степена и износа обезвређења залиха материјала, резервних делова, ситног инвентара и робе врши пописна комисија коју образује директор предузећа.

Готови производи и недовршена производња

Процењивање залиха недовршене производње и готових производа врши се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Процену степена и износа обезвређења залиха недовршене производње и готових производа врши пописна комисија коју образује директор предузећа.

3.5. СТАЛНА ИМОВИНА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА

Стална имовина намењена продаји (или група за отуђење) је имовина која се држи за продају ако се њена књиговодствена вредност може повратити превасходно продајном трансакцијом, а не даљим коришћењем. Стална имовина намењена продаји класификује се као краткорочна имовина и не амортизује се.

Престанак пословања представља део пословног субјекта који је или отуђен, или је класификован као део који се држи за продају, и:

- 1) представља одвојену значајну линију пословања или географску област пословања;
- 2) део је једног координираног плана за отуђење одвојене значајне линије пословања или географске области пословања, или
- 3) је зависни пословни субјект стечен искључиво у циљу поновне продаје.

Друштво одмерава сталну имовину (или групу за отуђење) класификовану као имовина које се држи за продају, по нижем од следећа два износа: по књиговодственој вредности или по фер вредност умањеној за трошкове продаје.

Друштво признаје губитак од умањења вредности за свако почетно или накнадно смањење вредности имовине (или групе за отуђење) на фер вредност умањену за трошкове продаје. Друштво признаје добитак за свако накнадно повећање фер вредности умањене за трошкове продаје имовине (или групе за отуђење), али не у облику прекорачења кумулативних трошкова од умањења вредности који су претходно признати за ову имовину.

Свака стална имовина која не задовољава критеријуме држања за продају престаје да се класификује као имовина која се држи за продају. Друштво одмерава сталну имовину (или групу за отуђење) која престаје да се класификује као имовина која се држи за продају по нижој од следеће две вредности:

- 1) књиговодствене вредности пре него што је имовина (или група за отуђење) класификована као имовина које се држи за продају, кориговане за амортизацију или ревалоризацију која би била призната да имовина (или група за отуђење) није класификована као имовина које се држи за продају, и
- 2) њене надокнадиве вредности на датум накнадне одлуке да се она не прода или не расподели.

3.6. КАПИТАЛ

Капитал, у смислу овог правилника, је сопствени извор финансирања имовине који представља остатак вредности имовине пословног субјекта после одбитка свих његових обавеза.

Капитал се састоји од: уписаног основног капитала (акцијски капитал, удели, улози, државни капитал, друштвени капитал, задружни удели, емисиона премија), остали капитал, неуплаћени уписани капитал, резерве (законске, статутарне и друге резерве), добитак из ранијих година и добитак из текуће године, умањен за порез на добит.

Губитак из ранијих година и губитак из текуће године представљају исправку вредности капитала.

Капитал и губитак уносе се у финансијске извештаје у номиналном износу, односно у висини књиговодствене вредности.

С обзиром на то да капитал представља остатак имовине пословног субјекта након одбитка свих обавеза, признавање капитала непосредно је повезано са признавањем имовине и обавеза. Мерење капитала у финансијским извештајима врши се мерењем појединих врста имовине и обавеза које утичу на промену вредности капитала.

Уписани, а неуплаћени капитал процењује се у висини номиналног износа потраживања по основу уписа капитала.

3.7. РЕЗЕРВИСАЊА

Резервисање је обавеза која је неизвесна у погледу рока измирења и/или износа који ће бити измирен. Друштво врши резервисања (признаје их) онда када су кумулативно испуњена следећа три услова:

1. Постоји садашња обавеза (законска или изведена) која је настала као резултат прошлог догађаја;
2. вероватно је да ће одлив ресурса, који садрже економске користи, бити потребан за измирење обавезе, и
3. Износ обавезе може да се поуздано процени (измери).

Резервисања се процењују у висини очекиваних издатака по основу којих ће се исплате вршити у наредним обрачунским периодима. Резервисања представљају расходе периода на које се односе, сем кад се укључују у вредност неке друге имовине (сталног средства или залихе).

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања треба да буде једнак садашњој вредности очекиваних издатака за измирење обавезе, што значи да се у те сврхе врши дисконтовање.

Настали издаци по основу извршених резервисања терете износ резервисања. Издаци преко износа извршених резервисања исказују се као расходи, а неискоришћени део резервисања укида се у корист прихода.

3.8. ОБАВЕЗЕ

Друштво признаје обавезу када је извесно да ће због исплате садашње обавезе, доћи до одлива ресурса и када се износ за њену исплату може поуздано измерити.

Обавезе се класификују као краткорочне и дугорочне.

На почетку трајања лизинга, Друштво признаје своја права коришћења и обавезе у оквиру финансијског лизинга као средство и обавезу у износима који су једнаки фер вредности средстава која су предмет лизинга, или по садашњој вредности минималних плаћања за лизинг, ако је она нижа. Сви иницијални директни трошкови (инкрементални трошкови који су директно приписиви преговорима и договорима о лизингу) додају се износу који је признат као средство. Садашња вредност минималних плаћања лизинга утврђује се коришћењем каматне стопе садржане у лизингу (ако она није позната, уместо ње користи се инкрементална стопа позајмљивања). Приликом накнадног одмеравања лизинга, Друштво врши алокацију минималних плаћања лизинга између финансијског трошка и смањења неизмирене обавезе коришћењем метода ефективне каматне стопе.

У ове сврхе, користе се примљени планови отплате обавезе по основу лизинга.

Обавезе по основу краткорочних и дугорочних кредита и зајмова исказују се по амортизованој вредности. За те потребе користе се планови отплате примљени од кредитора. Припадајући трансакциони трошкови (на пример, издаци за обраду кредитног захтева и сл.) укључују се у вредност ових обавеза и амортизују се у периоду отплате.

Обавезе по основу емитованих дугорочних и краткорочних хартија од вредности исказују се по амортизованој вредности.

Дужнички инструменти класификовани као краткорочне обавезе (на пример, обавезе према добављачима) одмеравају се по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена осим ако аранжман у ствари представља финансијску трансакцију.

Измирење обавезе може се извршити на више начина, као што су:

- 1) плаћањем у готовини,
- 2) преносом друге имовине,
- 3) пружањем услуга,
- 4) заменом те обавезе са другом обавезом,
- 5) конверзијом обавезе у капитал и сл.

3.9. ПРИХОДИ

Приходи по основу продаје робе, производа и услуга признају се када и у мери у којој је Друштво испунило своју обавезу по основу уговора преносом договорене робе или пружањем услуге купцу. Друштво у току извештајног периода, а обавезно на крају тог периода, утврђује степен испуњености чињења из уговора са купцем.

Приходи од продаје робе, производа и услуга вреднују се по фактурној вредности, по одбитку датих рабата и других попушта, ПДВ-а и других пореских облика попут пореза по одбитку.

Друштво укључује у приход прилив економских користи које је примило или потражује за свој рачун. У приход се не укључују износи примљени за рачун трећих страна.

Приходима од активирања учинака вреднују се и признају по цени коштања.

Приходи од државних давања признају се на систематској основи у Билансу успеха током периода у којима Друштво признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тих давања. Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Друштву са којом нису повезани будући трошкови признаје се у Билансу успеха у периоду у којем се прима.

Приходи од камате признају се у износима обрачунатим применом уговорене или затезне каматне стопе за коришћена средства од стране лица коме су средства дата на располагање до дана састављања финансијских извештаја.

Приходи од дивиденди признају се у моменту када скупштина правног лица које исплаћује дивиденду донесе одлуку о расподели добити и издвајању за дивиденде.

Остали приходи признају се у вредности обрачунатих износа који су засновани на веродостојној документацији.

3.10. РАСХОДИ

Трошкови директног материјала и продате робе вреднују се и признају по набавној вредности.

Трошкови зарада се исказују у висини стварно обрачунатих зарада.

Други пословни расходи признају се по фактурној вредности, односно вредности утврђеној на основу рачуноводствене исправе.

Расходи камата исказују се у износима обрачунатим применом уговорене и затезне каматне стопе за коришћена примљена средства до дана састављања финансијских извештаја. Издаци за трошкове позајмљивања у вези са средством које се квалификује се капитализују.

Остали финансијски расходи исказују се у висини исплаћених износа.

Остали расходи, признају се по обрачунатим износима заснованим на веродостојној документацији.

4. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (НПО)

Стање и промене на НПО Друштва приказане су у табели у наставку.

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остале НПО	НПО у припреми	Улагања на туђим НПО	Аванси за НПО	УКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ								
Почетно стање – 1. јануар. 2023.		15959	22307	1453	351			40070
Исправка грешке / промена рачуноводствене политике								
Нова улагања и накнадна повећања			1604					1604
Ревалоризација – процена по фер вредности								
Стицања путем пословних комбинација								
Отуђења и расходовање								
Преноси из инвестиционих некретнина								
Остало								
Крајње стање – 31. децембар 2023.		15959	23911	1453	351			41674
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ								
Почетно стање – 1. јануар 2023.		3559	14620	141				18320
Амортизација		338	1197	28				1563
Исправка грешке / промена рачуноводствене политике								
Ревалоризација – процена по фер вредности								
Обезвређење								
Отуђења и расходовање								
Стицања путем пословних комбинација								
Остало								
Крајње стање – 31. децембар 2023.		3897	15817	169				19883
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ								
31. ДЕЦЕМБАР 2023.		12062	8095	1283	351			21791
31. ДЕЦЕМБАР 2022.		12400	7687	1312	351			21750

5. ЗАЛИХЕ

	2023.	2022.
Материјал	3516	3297
Резервни делови, алат и ситан инвентар		

	2023.	2022.
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар у обради, доради и манипулацији		
Недовршена производња и недовршене услуге		
Готови производи		
Роба	1262	1096
Плаћени аванси за залихе и услуге		
Минус: Обезвређење залиха и датих аванса		
УКУПНО	4778	4393

Мањак залиха по попису износи 0(нула) хиљада дин, док вишак износи 0(нула) хиљада динара.

У највећој мери материјал чини папир и картон за графичарску делатност а робу канцеларијски материјал и прибор.

6. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	2023.	2022.
Купци у земљи – матично и зависна правна лица		
Купци у иностранству – матично и зависна правна лица		
Купци у земљи – остала повезана лица		
Купци у иностранству – остала повезана лица		
Купци у земљи	5698	6434
Купци у иностранству		
Остала потраживања по основу продаје		
Минус: Исправка вредности потраживања по основу продаје		
УКУПНО	5698	6434

Број неусаглашених потраживања по основу продаје је 0 а њихов износ је 0 хиљада динара што чини 0 % у односу на укупна потраживања.

7. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

7.1. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	2023.	2022.
Потраживања за камату и дивиденде		
Потраживања од запослених		
Потраживања од државних органа и организација	602	659
Потраживања за више плаћен порез на добитак	258	258
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	3	3

	2023.	2022.
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	257	75
Потраживања по основу надокнада штета		
Остала краткорочна потраживања		
Минус: Исправка вредности других потраживања		
УКУПНО	1120	995

У периоду од датума Биланса стања до датума одобравања финансијских извештаја за објављивање, од укупног износа других потраживања на дан биланса, наплаћено је 860 хиљада дин.

7.2. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

	2023.	2022.
ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	8	
ПДВ у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)		
ПДВ у датим авансима по општој стопи		
ПДВ у датим авансима по посебној стопи		
ПДВ при увозу добара по општој стопи		
ПДВ при увозу добара по посебној стопи		
ПДВ обрачунат на услуге иностраних лица		
Накнадно враћен ПДВ купцима – страним држављанима		
Надокнада ПДВ исплаћена пољопривредницима		
Потраживања за више плаћени ПДВ	40	
УКУПНО	48	0

Друштво је у периоду од датума биланса стања до датума одобравања финансијских извештаја за објављивање остварило поврат претходног ПДВ који је исказан као потраживање на дан биланса.

8. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	2023.	2022.
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица		
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана лица		
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		
Део дугорочних финансијских пласмана који доспева до једне године		
Хартије од вредности по амортизованој вредности		
Финансијска средства по фер вредности кроз Биланс успеха		

	2023.	2022.
Откупљене сопствене акције и удели намењени продаји или поништавању		
Остали краткорочни финансијски пласмани		
Минус: Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана		
УКУПНО	0	0

9. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	2023.	2022.
Хартије од вредности – готовински еквиваленти		
Текући (пословни) рачуни	2708	4956
Издвојена новчана средства и акредитиви		
Благајна		
Девизни рачун		
Девизни акредитиви		
Девизна благајна		
Остала новчана средства		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
УКУПНО	2708	4956

Износи на рачунима (динарским) отвореним код банака, потврђени су последњим изводима тих рачуна од стране банака, као и одговарајућим другим прегледима добијеним од банака (ИОС обрасци).

10. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	2023.	2022.
Унапред плаћени трошкови	13	11
Потраживања за нефактурисани приход		
Разграничени трошкови по основу обавеза		
Остала активна временска разграничења		44
Одложена пореска средства		
УКУПНО	13	55

11. КАПИТАЛ

	2023.	2022.
Основни капитал	445	445
Уписани а неуплаћени капитал		

	2023.	2022.
Резерве		
Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици		
Нераспоређени добитак	21222	24138
Губитак		4998
УКУПНО	21667	19585

11.1. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

	2023.	2022.
Акцијски капитал		
Удели ДОО		
Улози		
Државни капитал	445	445
Друштвени капитал		
Задружни удели		
Емисиона премија		
Улози – сопствени извори других правних лица		
Остали основни капитал		
УКУПНО	445	445

Власници Друштва су:

	% власништва	2023.	2022.
Република Србија	100	445	445
.....			
Остали власници			
УКУПНО	100	445	445

11.2. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК/ГУБИТАК

Нераспоређена добит (губитак) Друштва може се приказати на следећи начин:

	2023.	2022.
Почетно стање – 1.1.	19140	24138
Корекција услед прве примене Правилника за микро и друга правна лица		
Исправка грешке и промена рачуноводствене политике		
Кориговано стање 1.1.		
Исплата дивиденде		

Остала повећања		
Остала смањења		
Нераспоређена добит (губитак) за период	2082	4998
Стање 31.12.	21222	19140

Пословни добитак за 2023.годину на основу Одлуке Скупштине број 66 од 28.02.2024.године се као нераспоређених добит преноси и приписује нераспоређеној добити из претходних година.

12. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	Ознака валуте	Каматна стопа	2023.	2022.
I.Краткорочни кредити и зајмови од матичног и зависних правних лица				
Правно лице				
Правно лице				
Свега				
II.Краткорочни кредити и зајмови од осталих повезаних лица				
Правно лице				
Правно лице				
Свега				
III.Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
Правно лице Фонд за развој РС	рсд		12550	12566
Правно лице				
Свега			12550	12566
IV.Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
Правно лице				
Правно лице				
Свега				
IV .Део дугорочних кредита, зајмова и осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године (Напомена 20.1. и 20.2.)				
Правно лице				
Правно лице				
Остали				
Свега				
V. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности				
VI. Обавезе по основу финансијских деривата				
VII.Остале краткорочне финансијске обавезе				
Одложени порези и доприноси				
Правно лице				

	Ознака валуте	Каматна стопа	2023.	2022.
Правно лице				
Остало				
Свега				
УКУПНО			12550	12566

13. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

	2023.	2022.
Примљени аванси	54	3459
Примљени депозити		
Примљене кауције		
УКУПНО	54	3459

14. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2023.	2022.
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи		
Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству		
Добављачи – остала повезаналица у земљи		
Добављачи – остала повезана лица у иностранству		
Добављачи у земљи	1535	1900
Добављачи у иностранству		
Остале обавезе из пословања	4	16
УКУПНО	1539	1916

На дан одобравања финансијских извештаја за објављивање од обавеза на дан биланса од обавеза према добављачима измирено је у целини 1539 хиљада динара.

Не постоје неусалашене обавезе према добављачима.

15. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

15.1. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАРАДА И НАКНАДА ЗАРАДА И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

	2023.	2022.
Обавезе по основу зарада и накнада зарада– бруто	257	59
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања		
Обавезе за дивиденде		

	2023.	2022.
Обавезе за учешће у добитку		
Обавезе према запосленима		
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора		
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима		
Обавезе за нето приход предузетника који аконтацију подиже у току године		
Обавезе за краткорочна резервисања		
Обавезе за прикупљена средства помоћи		
Остале обавезе		
УКУПНО	257	59

15.2. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

	2023.	2022.
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)		1033
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)		
Обавезе за ПДВ по примљеним авансима по општој стопи		
Обавезе за ПДВ по примљеним авансима по посебној стопи		
Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи		
Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи		
Обавезе за ПДВ по основу продаје за готовину		
Обавезе за ПДВ о основу разлике обрачунаог ПДВ и претходног пореза		
УКУПНО	0	1033

15.3. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	2023.	2022.
Обавезе за акцизе		
Обавезе за порез из резултата		
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова		
Обавезе за доприносе који терете трошкове		
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	84	
УКУПНО	84	0

У периоду од датума Биланса стања до датума одобравања финансијских извештаја за објављивање, од укупног износа осталих обавеза за порезе, доприносе и друге дажбине, плаћено је у целини 84 хиљаде дин

16. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	2023.	2022.
Унапред обрачунати трошкови		
Унапред наплаћени приходи		
Разграничени зависни трошкови набавке		
Одложени приходи и примљене донације		
Разграничени приходи по основу потраживања		
Одложене пореске обавезе		
Остала ПВР		
УКУПНО	0	0

17. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ

	2023.	2022.
Приходи од продаје робе матичном и зависним правним лицима на домаћем тржишту		
Приходи од продаје робе матичном и зависним правним лицима на иностраном тржишту		
Приходи од продаје робе осталим повезаним лицима на домаћем тржишту		
Приходи од продаје робе осталим повезаним лицима на иностраном тржишту		
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	24167	20765
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		
УКУПНО	24167	20765

18. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	2023.	2022.
Приходи од продаје производа и услуга матичном и зависним правним лицима на домаћем тржишту		
Приходи од продаје производа и услуга матичном и зависним правним лицима на иностраном тржишту		
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним лицима на домаћем тржишту		
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним лицима на иностраном тржишту		
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	30084	21212
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту		
УКУПНО	30084	21212

19. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.

	2023.	2022.
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	9007	9231
Приходи по основу условљених донација		23
Сви остали приходи од донација, дотација, субвенција и сл.		
УКУПНО	9007	9254

20. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2023.	2022.
Приходи од закупа		
Приходи од чланарина		
Приходи од тантијема и лиценцих накнада		
Сви остали пословни приходи		
УКУПНО	0	0

21. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	2023.	2022.
Набавна вредност продате робе на велико	19533	16209
Набавна вредност продате робе на мало	433	1127
Набавна вредност сталних средстава намењених продаји		
УКУПНО	19966	17336

22. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	2023.	2022.
Трошкови материјала за израду	21798	15886
Трошкови осталог материјала (режијског)	68	40
Трошкови горива и енергије	601	535
Трошкови резервних делова	126	174
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	140	209
УКУПНО	22733	16844

23. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	2023.	2022.
Трошкови зарада и накнада зарада (брето)	12149	11916
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1841	1924
Трошкови накнада по уговорима о делу	74	61
Трошкови накнада по ауторским уговорима		
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима		

	2023.	2022.
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	74	63
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора		
Трошкови ангажовања запослених преко агенција и задруга		
Остали лични расходи и накнаде	497	743
УКУПНО	14635	14707

24. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2023.	2022.
Трошкови услуга на изради учинака	1102	847
Трошкови транспортних услуга	115	109
Трошкови услуга одржавања	324	457
Трошкови закупа		
Трошкови сајмова		
Трошкови рекламе и пропаганде		
Трошкови истраживања		
Трошкови развоја који се не капитализују		
Трошкови осталих производних услуга	54	50
УКУПНО	1595	1463

25. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	2023.	2022.
Трошкови амортизације нематеријалне имовине		
Трошкови амортизације НПО	1563	1665
Трошкови амортизације биолошких средстава		
УКУПНО	1563	1665

26. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2023.	2022.
Трошкови непроизводних услуга	295	101
Трошкови репрезентације	6	0
Трошкови премија осигурања	14	14
Трошкови платног промета	153	132
Трошкови чланарина	95	94
Трошкови пореза и накнада	96	93
Трошкови доприноса		

	2023.	2022.
Остали нематеријални трошкови	61	42
УКУПНО	720	476

27. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	2023.	2022.
Финансијски приходи од матичног и зависних правних лица		
Финансијски приходи од осталих повезаних лица		
Приходи од камата (од трећих лица)		
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	16	28
Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата		
Остали финансијски приходи		
УКУПНО	16	28

28. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	2023.	2022.
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним лицима		
Расходи камата (према трећим лицима)		
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		
Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата		
Остали финансијски расходи		
УКУПНО	0	0

29. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	2023.	2022.
Добици од продаје нематеријалне имовине и НПО		
Добици од продаје биолошких средстава		
Добици од продаје учешћа и хартија од вредности		
Добици од продаје материјала		
Вишкови		

	2023.	2022.
Наплаћена отписана потраживања	19	27
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика који је испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог резултата		
Приходи од смањења обавеза		
Приходи од укидања дугорочних и краткорочних резервисања		
Остали непоменути приходи		23
УКУПНО	19	50

30. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	2023.	2022.
Губици по основу расходања и продаје нематеријалне имовине и НПО		
Губици по основу расходања и продаје биолошких средстава		
Губици по основу расходања и продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности		
Губици од продаје материјала		
Мањкови		
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог резултата		
Расходи по основу директних отписа потраживања		3803
Расходи по основу расходања залиха		
Остали непоменути расходи		
УКУПНО	0	3803

31. ДОБИТАК (ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА РАНИЈИХ ПЕРИОДА

	2023.	2022.
Добитак пословања које се обуставља		
Приходи од ефекта промене рачуноводствених политика		
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне		
Свега добици и приходи		
Губитак пословања које се обуставља		
Расходи од ефекта промене рачуноводствених политика		
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне		13
Свега губици и расходи		
НЕТО ЕФЕКАТ	0	13

32. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Главне компоненте пореског расхода за текућу и претходну годину су:

	2023.	2022.
Порески расход периода		
Одложени порески приходи периода		
Одложени порески расходи периода		
УКУПНО	0	0

33. НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

У складу са чланом 22. Закона о рачуноводству друштво је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повериоцима. Друштво је са стањем на дан 30.11.2023.године својим дужницима доставило списак неплаћених обавеза у виду извода отворених ставки.

Стање неусаглашених потраживања и обавеза на претходно наведени датум је следеће:

	2023.	2022.
НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА		
Број неусаглашених потраживања	3	0
Број укупних потраживања	66	64
% броја неусаглашених у укупном броју потраживања	4.5	0
Укупан износ неусаглашених потраживања	16	0
Укупан износ потраживања	5698	6435
% износа неусаглашених у укупном износу потраживања	0.3	0
НЕУСАГЛАШЕНЕ ОБАВЕЗЕ		
Број неусаглашених обавеза	2	0
Број укупних обавеза	16	14
% броја неусаглашених у укупном броју обавеза	12.5	0
Укупан износ неусаглашених обавеза	0	0
Укупан износ обавеза	1535	1900
% износа неусаглашених у укупном износу обавеза	0	0

34. ДАТУМ ОДОБРАВАЊА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА СТАЊА

Директор Друштва донео је одлуку о одобравању финансијских извештаја за 2023. годину у којој је као датум одобравања наведен 13.03.2024. године

Након датума биланса стања није било догађаја који би изискивали обелодањивања у Напоменама уз финансијске извештаје.

35. УГОВОРЕНЕ, ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ И РИЗИЦИ

Изузев обавеза које су обелодањене у финансијским извештајима Друштва и овим напоменама, не постоје друге уговорене или потенцијалне обавезе са стањем на дан 31. децембра 2023. године. Нису установљене хипотеке, или предбележбе о хипотеци или други терети на основним средствима Друштва.

(а) *Порески систем*

Порески систем Републике Србије је у процесу континуиране ревизије и измена. Још увек постоје различита тумачења пореских прописа. У различитим околностима, порески органи могу имати различите приступе одређеним питањима и могу утврдити додатне пореске обавезе заједно са накнадним затезним каматама и пеналима. У Републици Србији порески период остаје отворен током 5 година. Отуда, могуће је да порески органи приликом контроле утврде додатне пореске обавезе. Руководство Друштва сматра да су пореске обавезе укључене у ове финансијске извештаје правилно исказане.

(б) *Полисе осигурања*

Друштво није осигурало своју имовину, пословање нити има осигурање у погледу ма којег ризика.

(в) *Питања заштите животне средине*

Прописи о животној средини у Републици Србији су у процесу развоја и Друштво није исказало обавезе до 31. децембра 2023. године за било који предвиђени трошак, укључујући накнаде за правне и консултантске услуге, проучавање локације, дизајн и примену корективних планова, који се односе на питања заштите животне средине. Руководство не сматра да су трошкови везани за заштиту животне средине значајни.

(г) *Судски спорови*

Друштво је током године било укључено у одређени број судских спорова као тужитељ насталих током нормалног тока пословања. Руководство сматра да не постоје судски спорови у току нити неизвршени захтеви који би могли материјално утицати на резултат пословања или финансијски положај Друштва, а који нису укалкулисани или обелодањени кроз финансијске извештаје.

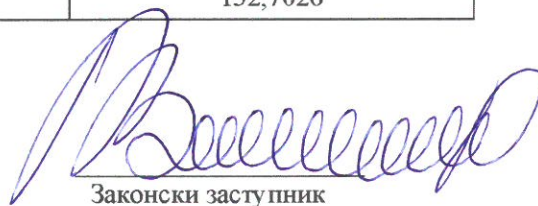
(ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ)

Званични курсеви (званични средњи курс Народне банке Србије) страних валута који су коришћени за прерачунавање у динарску противвредност девизних позиција биланса стања су следећи:

	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	117.1737	117,3224
USD	105.8671	110,1515
CHF	125.5343	119,2543
GBP	135.0550	132,7026

Краљево, 13.03.2024. године
Место и датум

Законски заступник